

СЕКЦІЯ № 1 «ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИЙ ПРОСТІР СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА»

Карпа М.І.,
доктор наук з державного управління,
доцент кафедри управління та бізнес-
адміністрування Інституту
післядипломної освіти та довузівської
підготовки Прикарпатського
національного університету ім. Василя
Стефаніка, м. Івано-Франківськ

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ: ІНСТИТУЦІЙНИЙ АСПЕКТ

Державна політика у сфері культури формується та здійснюється органами виконавчої влади. Орган виконавчої влади має статус інституту, який розглядають як функціональну модель конкретних організацій, що визначає їх статус і найзагальніші інституційні характеристики. У такому контексті інститути це організації, яким притаманна певна організаційно-правова форма, організаційна діяльність, структурно-функціональна завантаженість. Прикладами таких інститутів є уряд, парламент, міністерство, міська рада тощо.

Міністерство культури та інформаційної політики є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах культури та мистецтв, охорони культурної спадщини, музейної справи, вивезення, ввезення і повернення культурних цінностей, державної мовної політики, а також забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері кінематографії, відновлення та збереження національної пам'яті, міжнаціональних відносин, релігії та захисту прав національних меншин.

У Постанові Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2014 р. № 495 «Про затвердження Положення про Міністерство культури України» зазначено основні два завдання, на які сфокусована діяльність міністерства:

- 1) забезпечення формування та реалізація державної політики у сферах культури та мистецтв, охорони культурної спадщини, музейної справи, вивезення, ввезення і повернення культурних цінностей, державної мовної політики;
- 2) забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері кінематографії, відновлення та збереження національної пам'яті, міжнаціональних відносин, релігії та захисту прав національних меншин [1].

На регіональному рівні виникає потреба вирішення питань щодо визначення об'єктів місцевого управління як сфери місцевого суспільного існування, в яких діють компетенції органів публічної влади місцевого рівня. Кожний з органів місцевого управління має мати своє компетенційне поле для здійснення

управлінської діяльності, яке визначене нормативно-правовими положеннями. Отже, об'єкти місцевого управління можна вважати способом нормативного визначення сфер суспільного життя у сфері культури та інформаційної політики, які проявляються в якості предмету публічно-управлінської діяльності на місцевому рівні.

Аналіз інституційних характеристик структурних підрозділів у сфері культури на рівні обласних держадміністрацій та м.Києва виявив пріоритетність об'єктів компетенції через їх назви:

- Департамент культури виконавчого органу Київради (КМДА, місто Київ);
- Управління культури;
- Управління культури і мистецтв;
- Управління культури, національностей і релігій;
- Управління культури і туризму;
- Департамент культури, туризму, національностей та релігій;
- Департамент культури, туризму та культурної спадщини;
- Управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини;
- Департамент культури, туризму та курортів (Херсонська область);
- Департамент культури та взаємозв'язків з громадськістю [2].

Актуальним запитанням є те, що у традиційно туристичних регіонах, а саме на Львівщині, Закарпатті, Київщині, Одещині – у назві структурних обласних підрозділів відсутній напрям туризму. Напрямок релігій зазначено у десяти обласних рівнях, національностей – десяти, туризму – у дев'яти, охорони об'єктів культурної спадщини – в одній, взаємозв'язків з громадськістю - в одній, а напрям інформаційної політики – не зазначено у жодній. Виникає дискусійне питання, за якими критеріями вибрані ці напрями та чи здійснюється відповідна діяльність щодо зазначених пріоритетних напрямів.

Для здійснення державної політики щодо об'єктів місцевого управління у сфері культури та розуміння їх змісту доцільно вибрати такі критерії їх виявлення як [4]:

- компетенційний критерій (об'єкти знаходяться у компетенціях органів місцевого управління);
- територіальний критерій (об'єкти знаходяться у межах території відповідної території);
- предметний критерій (об'єкти мають виражену предметну форму, тобто матеріальне, процедурне, управлінське визначення);
- процедурний критерій (вирішення питань щодо об'єктів управління передбачає управлінську дію).

Зафіксована у нормативно-правовому полі компетенція інституцій сфери культури має досить узагальнений підхід до визначення об'єктів місцевого управління, у тому числі питань місцевого значення. Через таку ситуацію виникають проблеми практичного характеру – неефективна реалізація функцій управління органами влади, перевищення повноважень суб'єктами управління, бездіяльність щодо об'єктів управління тощо. Однією з потреб на сьогодні з

метою здійснення ефективної державної політики є зменшення витрат робочого часу працівника і, відповідно вивільнення робочої сили. Відбувається перехід до якісно нової системи зв'язків. На практиці це проявлятиметься у створенні щораз нових управлінських та програмних продуктів, зменшенні роботи на паперових носіях, спрощенні процедурних питань, укрупненні (злитті) управлінських функцій (та відповідно до них перегляд функціональних навантажень відповідних структур та посад) [5]. Також частіше з'являтимуться нові форми організації надання послуг населенню. Об'єднання функцій дозволяє економити на службових видатках, на утриманні меншої кількості штатних працівників. Перспективами розвитку державної політики у сфері культури та інформаційної політики є: запровадження єдиних методик, залучення комп'ютеризації та автоматизації процесів у діяльності службовців сфери культури, запровадження єдиних мереж, використання уніфікації у діяльності тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про затвердження Положення про Міністерство культури України : Постанові КМУ від 3 вересня 2014 р. № 495 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/495-2014-п#Text>.
2. Міністерство культури та інформаційної політики : офіційний веб-портал URL:http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=244937957&cat_id=244910113.
3. Єдиний портал адміністративних послуг. URL: <https://my.gov.ua/info/department/1537/services>.
4. Карпа М.І. Формування компетенції органів публічної влади: територіально-орієнтований підхід / М. І. Карпа // Ефективність держ.управління (текст): зб.наук.пр. ЛРІДУ НАДУ, 2017. - Вип.3. - С.213-222.
5. Карпа М.І. Статус державного службовця: функціональний, організаційний та компетентнісний аспекти // Державне будівництво : зб.н аук.пр. ДРІДУ НАДУ. – № 1/2017. - <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2017-1/doc/3/03.pdf>.

Чеботаєва О. М.,
кандидат історичних наук, доцент
кафедри культурології ВП
«Миколаївська філія Київського
національного університету культури і
мистецтв», м. Миколаїв

ІВЕНТ ЯК КОМУНІКАТИВНИЙ ФЕНОМЕН

Соціокультурним поняттям «івент» позначається вид людської діяльності, що передбачає зустріч і взаємодію різних людей, обмежену в часі та пов'язану з реалізацією будь-якої спільної мети. До того ж ця діяльність характеризується рисами виключності, унікальності та отримує певний резонанс у суспільстві завдяки використанню відповідних технологій і засобів.